

Spôsob zárobku, bez nutnosti dvihnúť svoj output port zo stoličky spred počítača.

Už bolo toho celkom dosť popísaného ako pracovať na diaľku, no prevažne sa jednalo o práce typu preklady, písanie článkov, tvorba web stránok, návrh loga, vyplňanie ankiet, alebo klikanie na reklamy. Teda mimo zamerania tohto portálu, čo je vývoj elektroniky, programovanie firmvéru a iné technické úchylnosti.

Ako teda zarábať

Pokiaľ máte kontakty, stačí osloviť adresátov s ponukou práce. Easy.

Ak kontakty nemajú práve pre Vás príslušnú prácu, alebo kontakty neexistujú, treba si ich vyhľadať.

V minulosti stačilo podať inzerát do novín a čakať.

Dnes je to jednoduchšie - vytvoriť profil, pripojiť vzorové realizácie a ponúkať buď cez inzertné portály, alebo cez sociálne siete.

No existuje ešte jedna možnosť - využiť webové portály presne na toto určené.

Presne na to určené znamená, že neponúkajú bambusové ponožky, ale priamo sa zameriavajú na spájanie klienta s pracovníkom, so všetkým čo k tomu patrí - odporúčania, tvorba profilov, sledovanie pracovného času a pod.

Z mne známych sú to nasledujúce:

- Jaspravim.sk - Jaudelam.cz - Jomido.at - lokálny portál
- Freelancer Technology Pty Limited - celosvetovo známy austrálsky portál, v českej mutácii. Poskupoval viacero menších podobných služieb. Dnes je zrejme najrozšírenejší.
- Upwork Global Inc. - startup zo Silicon Valley - so zameraním presne pre technikov
- People Per Hour Ltd. - založený v roku 2007, Anglická spoločnosť s pobočkami v Grécku a v Indii.
- Fiverr International Ltd. - američan, fungujúci niekedy od 2012
- guru.com - od r. 1998 zameraný na US kontinent a Indiu (sú tam zaregistrovaní aj Slováci)

Ostatné čo poznám, alebo som ich zaregistroval, sú prevažne lokálneho charakteru (napríklad pre indický trh), alebo neobsahujú zaujímavé ponuky z oblasti elektrodesignu. Preto ich ani nebudem uvádzať.

Ako to funguje

Systém je podobný ak nie rovnaký pri všetkých prac. portáloch.

Ako pracovník hľadajúci prácu sa zaregistrujete, vytvoríte si profil, pripojíte bankový účet a referenčné projekty/práce.

Potom čakáte, pokiaľ si Vás nenájde a neosloví potenciálny zamestnávateľ (klient) a ponúkne Vám prácu.

Alebo sami aktívne vyhľadáвате v ponúkaných projektoch a ozývate sa Vy klientom so svojou ponukou.

Ak Vás klient najme, odvediete prácu, ukončíte prebiehajúci projekt, zanecháte referencie na klienta a zinkasujete peniaze. Projekty sú buď s fixnou cenou, alebo s hodinovou sadzbou.

- Pri fixnej cene dostanete (ak projekt získate a úspešne ukončíte) len to čo je ponúkané (mínus provízia pre portál), prípadne môže klient vytvoriť ďalší míľnik takže môžete získať viac.
- Pri hodinovej sadzbe si vediete časový záznam prác a platený ste za súčet odpracovaných hodín. Niektoré portály majú na evidenciu odpracovaného času svoju aplikáciu. Takto Vás klient môže, skoro online, sledovať.

Čo z toho má portál samotný?

Vyššie uvedené portály pracujú systémom provízií. Poskytnú Vám technické možnosti na seba prezentáciu, poskytnú Vám reklamný priestor (ten sa dá upravovať rôznymi príplatkami), umožnia kontakt a výmenu informácií/podkladov s kupujúcimi, za čo si z ukončeného obchodu zoberú príslušnú časť finančných prostriedkov. Jej veľkosť je rôzna pre každý portál.

Pri uzatváraní obchodu teda nezabudnite, že sumu, na ktorej ste sa dohodli, neuvidíte celú.

Ponúkajú aj tzv. ochranu klientov, kde peniaze od klienta sú po zaplatení služby presmerované do "depozitu", z ktorého sú uvoľnené až po určitom čase (xx dní), pokiaľ sa klient/predajca neozve s námietkou.

Tento systém má ale každý portál iný - svoj.

Bankový účet

Ku kontu na každom portále je treba pripojiť aj osobný bankový účet. Či už budete vyberať zarobené peniaze, alebo si na portáloch budete dokupovať rôzne služby, všetky tieto operácie vyžadujú prístup ku karte/účtu.

Účet môže byť bežný bankový alebo paypal (myslím, že som nevidel portál ktorý by nepodporoval paypal).

Ďalej si treba uvedomiť, že väčšina portálov sú zahraničné spoločnosti a teda právne a obchodné zákony platia z danej krajiny. Detto mena. Za služby sa málokedy platí vo vašej rodnej mene.

K tomuto účelu odporúčam vytvoriť si účet v banke [TransferWise](#) (alebo podobnej). Vytvorenie a vedenie účtu sú bezplatné pričom banka ponúka zrejme najlepší kurz na prevody inej meny do meny Eur. Taktiež nemá problém vytvoriť americký bankový účet. Banka Vám bezplatne zašle aj platobnú kartu. Pri vytváraní bude ale potrebné na tento účet previesť minimálne 20,- Eur.

Pokiaľ máte záujem, môžete si vytvoriť účet na základe môjho [referral odkazu](#) (mne môžu pripísať pár chechtákov).

Pripojenie Vášho účtu je potrebné verifikovať. Zvyčajne sa verifikuje tak, že daný portál na Vami zadaný účet pošle malú čiastku (pár centov) a Vy následne výšku tejto sumy späťne zadáte v portáli v sekcii účet. Ak sumy sedia, účet máte verifikovaný a môžete ho používať.

Platby

Zarobené platby za predaj služieb sú v každom portále mierne rozdielne. Väčšinou uvoľňujú platby, ktoré musia spĺňať určitú minimálnu hodnotu. Prevod sa dá nastaviť buď jednorázovo - t.j. keď chcete, kliknete na aktiváciu prevodu, alebo automatická v určitom období (mesačne, kvartálne,...).

V neposlednom rade (t.j. na začiatku) si treba preštudovať pravidlá zvoleného portálu. Väčšinou sa dočítate aj zásadnú drobnosť - po vytvorení obchodného vzťahu klient-predajca nesmiete komunikovať mimo tento portál. Preto niektoré ponúkajú diskový priestor pre ukladanie prenášaných dát, ale napríklad aj online chat pre video-konferenčný hovor. Pri porušení tejto podmienky môžete prísť ako o zarobené peniaze, tak aj o svoj účet a naopak - môžete prísť aj k pokute.

Ako sa nestratiť v záplave konkurencie

Je to vec prezentácie samého seba. Nízka cena za ponúkané služby nie je to pravé posúvatko (prosím, nerobte zo seba lnda) do užšieho výberu. Takto maximálne uspejete pri študentovi, hľadajúceho dobrú dušu, ktorá za neho spraví školské zadanie (áno, aj to je žiaľ bežné).

Pokiaľ chcete nájsť solídneho partnera na prácu, je vhodné venovať čas a úsilie tvorbe profilu a samozrejme portfólia. Maximálne vyplňajte políčka v profile. Detail ako vyplnené telefónne číslo Vám zvyšuje kredit. Odkazy na Vaše projekty, stránky či kontá na sociálnych sieťach taktiež.

Portfólio - je potrebné zverejniť prierez predchádzajúcimi prácami s jednoduchým popisom o čo šlo a reálnymi fotografiami. V prípade vývoja elektroniky je situácia trochu zamotaná. Zvyčajne tieto práce platí zákazník a nemusí byť šťastný ak sa fotografie tejto elektroniky povalujú po internete. Preto je nanajvýš vhodné požiadať o súhlas s prezentáciou elektroniky/práce od takéhoto zákazníka.

Pomôžu aj referencie na bývalých zákazníkov.

Vhodné je popísať aj Váš systém práce - napríklad ak ponúkate programovanie firmvéru, je dobré popísať ako postupujete, aké dostupné knižnice (a či vôbec) využívate, ako (a či vôbec) komentujete zdrojový kód, ako (a či vôbec) tvoríte výslednú dokumentáciu a pod.

Všetky pracovné portály ponúkajú náhľad na Váš vytvorený profil.

Čítajte danú stránku poriadne. Určite tam nájdete tipy, ako a čo ešte vyplniť pre zviditeľnenie sa/zvýšenie kreditu.

Drobnosť: niektoré pracovné portály merajú aj rýchlosť odozvy na ponúkané prac. príležitosti a rýchlosť odozvy pri komunikácii s potenciálnym zákazníkom. Tieto čísla následne zvereňujú pri Vašom profile. Je teda nutné komunikácii venovať čas a odpovedať čo najrýchlejšie (nie raz za týždeň).

Ak si už vytvoríte profil a zverejníte referenčné projekty, skúste sa naň pozrieť očami zákazníka (prípadne Vám pomôže kamarát/kolega).

Predstavte si, že ste zákazník ponúkajúci prácu na projekte - najali by ste si tohto pracovníka a platili mu za ponúkanú prácu?

Teraz postupne k jednotlivým portálom.

[Jaspravim.sk](http://jaspravim.sk) - jaudelam.cz - jomido.at - lokálny portál

Provízia portálu: 15%.

Web adresa je hneď v názve.

Pozeral som slovenskú verziu. Programátorských prác tu moc nie je, poväčšine práce s arduinom, alebo podobnými nezmyslami. Inzerenti mi pripadajú skôr ako študenti snažiaci sa privyrobiť si, ale je to len pocit, nechcem sa nikoho dotknúť.

Správcovia portálu pracujú mierne povedané "divno", pretože aj začlenenie podobných inzerátov je nelogicky v rôznych kategóriách - ponuku na návrh plošného spoja nájdeme napríklad v kategórii "programovanie" a inú takúto ponuku v kategórii "architektúra".

Podotýkam, že správca daný inzerát schvaľuje, kategóriu si nastavuje inzerent.

Pokiaľ chcete ponúknuť svoje vedomosti a privyrobiť si pomocou tohto portálu, zaregistrujete sa, vytvoríte si profil a následne inzerát.

Inzerát popisuje Vašu ponuku. Čo viete a ste ochotný ponúknuť, platové podmienky, prípadne úpravu ceny pri špeciálnych prípadoch (skrátene času dodania a pod.).

Pre tunajších čitateľov sa môže jednať napríklad o ponuku na programovanie firmvéru pre mikrokontroléry AVR.

Bohužiaľ portál neberie do úvahy zložitosť projektov, takže si musíte cenu stanoviť vopred a nie tzv. hodinovú sadzbu s tým, že po dodaní zadania určíte výslednú cenu. Cena musí byť jednoznačná - správcovia inak neschvália inzerát (nie, hodinovú sadzbu nezobrali ako fixnú cenu).

Takže silne záleží od nastavenia tejto ceny a samozrejme od popisu ponúkaných služieb. Kupujúci musí mať jednoznačne

stanovené, čo za danú platbu dostane.

Nič to nemení na fakte, že pokiaľ je ponuka naozaj zaujímavá, potenciálny klient sa ozve v relatívne krátkom čase (týždeň/dva), čo sa mi na veľkosť osloveného trhu zdá slušné.

Portál umožňuje "topovanie" - hrozné slovo, nechápem prečo nepoužívajú napríklad "zvýraznenie" (niekde áno, niekde nie) inzerátov, kedy za malú finančnú odmenu, bude Váš inzerát predstrkávaný pred ostatné.

Negatívne hodnotím schvaľovanie inzerátov. V tomto sú myslím že jedineční.

Že inzerát musí prejsť procesom schvaľovania by som ešte chápal, ale že aj každá jeho modifikácia.... Pričom proces schvaľovania trvá dni.

Chce to skrátka pevné nervy.

Jaspravím je v porovnaní s nasledujúcimi portálmi úplný začiatok. No má výhodu lokálneho trhu a rodnej reči.

Ako často pribúdajú ponuky ťažko povedať. Zoznam ponúk nezobrazuje dátum pridania, ani možnosť filtrácie podľa dátumu pridania.

Freelancer Technology Pty Limited

Provízia portálu: max. 10%.

Proces registrácie a vytvorenia profilu je v princípe jednoduchý. Portál je preložený do českého jazyka čo tiež prispieva k jednoduchosti.

Po registrácii je vyžadované potvrdenie (emailom alebo SMS) a následne už nič neohrozuje pripojenie bank. účtu, tvorbu profilu, portfólia alebo inzerátov samotných.

Freelancer je celosvetová služba preto očakávajte pretlak konkurenčných záujemcov. Zviditeľniť sa tu dá zakúpením skúšok. Napríklad skúška z angličtiny stojí od 5,- Eur a následne získaný certifikát zvyšuje bonitu Vášho profilu. Preto je vhodné previesť si menšiu čiastku na účet freelancer. V profile budete mať následne uvedené aj to, že "Byl učiněn vklad" - t.j. že to myslíte vážne.

Freelancer ponúka dve možnosti zárobku: projekt, alebo súťaž.

Pri projekte pracujete s klientom sám. Pri súťaži pracujú pre klienta viacerí, pričom klient na konci vyberie najlepšie prevedenú prácu a ten dostáva zaplatené.

Aktívne projekty vyhľadávate v sekcii [vyhľadávanie projektov](#).

Zoznam si filtrujete podľa rôznych kritérií a je už na Vás, či máte o daný projekt záujem alebo nie.

Ak máte záujem, pošlete klientovi svoju ponuku. Pri každom projekte je uvedený termín, dokedy sa ponuky dajú zasielať. Po tomto termíne klient vyberie jemu najvhodnejšiu ponuku a obchod môže začať. Pri výbere ponúk Vás klient môže dodatočne kontaktovať so žiadosťou o doplnujúce informácie.

Zaujímavosťou portálu freelancer je aj možnosť vidieť ponuky ostatných záujemcov.

Freelancer.com neumožňuje získať projekt hocikomu. Vo svojom profile máte zadefinované svoje skúsenosti (experiences).

Na druhej strane klient pri ponuke práce vyžaduje určité skúsenosti. Pokiaľ ich nespĺňate, ani sa nepokúšajte projekt získať.

Pri zasielaní ponuky pre daný projekt popíšete Váš záujem, formu spolupráce prípadne Váš pracovný cyklus. Skrátka popíšete, prečo práve vy ste ten ideálny realizátor tohoto projektu.

Zadávatel aj cenu, ktorú vyžadujete a termín, dokedy ste schopný projekt odovzdať.

Je možné definovať aj míľniky (milestone) - t.j. pri ich dosiahnutí obdržíte čiastočnú úhradu. Toto je výhodné pri komplexnejších projektoch - napr. celkový vývoj zariadenia, kde ako míľniky uvediete jednotlivé kroky vývoja - napríklad tvorba konceptu, skreslenie schémy, návrh plošného spoja a podobne.

Systém míľnikov je výhodný aj pre zadávateľa projektu - už pri prvom míľniku je schopný korigovať systém komunikácie (niekomu stačí povedať čo chcete a spraví to, niekoho treba priebežne kontrolovať).

[V ponukách projektov](#) sa dajú nájsť zaujímavé práce. Arduino sa tu vyskytuje v menšej miere. Dajú sa tu nájsť pekné projekty pre kontroly návrhov plošných spojov, pomoc so zapojením, vývoj komplet elektroniky ako aj programovanie firmwéru.

Ponuky pribúdajú v kadencii cca 3 za minútu. Pozor ale, drvivá väčšina z nich nie je technického typu.

V prípade, že chcete použiť portál [freelancer.com](#), budem rád ak využijete moju [pozvánku](#). V prípade že ju využijete a zaregistrujete sa, dostanete od portálu odmenu 15,- Eur na Váš projekt (pre nábor freelancerov), alebo na kúpu produktov/rozšírení na [freelanceer.com](#). Ak preinvestujete 45,- Eur, ja získam 15,- Eur na to isté. Tieto získané peniaze sa nedajú previesť do banky, sú určené na preinvestovanie na portáli freelancer.com.

[Upwork Global Inc.](#)

Provízia portálu: max. 20%.

Registrácia je opäť intuitívna a vytvorenie profilu jednoduché. Zadaný email bude verifikovaný.

Po vyplnení profilu, bude potrebné verifikovať Vašu identitu. to sa udeje v dvoch krokoch:

1. zašlete sken Vašej ID karty (pas, občiansky, vodičák)
2. video hovorom s pracovníkom UpWork, pomocou ich komunikátora. Ten preverí vaše meno a položí ešte 1-2 otázky s Vášho profilu.

Ak splníte obe podmienky, aktivujú Vám účet v službe UpWork.

UpWork poskytuje možnosť vytvoriť viacero profilov. Ak napríklad programujete firmwér a PC Aplikácie, na každú činnosť si môžete vytvoriť špecializovaný profil. Ku každému pripájate aj zodpovedajúce portfólio - teda prezentácia prevedených prác/projektov.

Ďalej vyplníte svoje skúsenosti (skills), Vaše doterajšie zamestnania a pod.

Pri nastavovaní profilu môžete definovať, kto profil uvidí - či len registrovaní a prihlásení členovia UpWork, alebo hocikto.

Začínate takto členstvo v základnom pláne. Tento plán je bezplatný, prináša však určité obmedzenia:

- nevidíte zaslané ponuky konkurenčných záujemcov o projekt
- pri neaktivite Vášho účtu Vám portál nastaví príznak "neaktívny"
- "connect" si dokupujete v cene 0.15 USD

Pri záujme o prechod do "vyššieho levelu" t.j. do plánu "Plus", budete platiť 14.99 USD mesačne, pričom získate:

- uvidíte ponuky konkurenčných záujemcov o projekt
- disponujete 70 "connect" kreditmi mesačne
- Vaše príjmy sú skryté pred ostatnými členmi
- užívateľsky definovanú url adresu Vášho profilu

"Connect" - je to názov určitého kreditného systému. Ak chcete získať prácu na projekte, zasielate ponuku. Zaslanie tejto ponuky je platené týmito kreditmi. Počet kreditov je uvedený pri každom ponúkanom projekte. Kredity si môžete dokúpiť, alebo pri prechode na vyšší plán, ich máte 70/mesiac.

Pri vytvorení účtu máte k dispozícii myslím že 60 connectov.

[Ponuky projektov](#) na tomto portáli sú vyslovene technické. Od programátorských prác, cez návrh celých zariadení, simulácie v matlabe, kontroly už navrhnutých DPS,...

Ponuky pribúdajú v kadencii cca 10 denne.

[People Per Hour Ltd.](#)

Provízia portálu: max. 20%.

PeoplePerHour nerobí problémy s aktiváciou účtu. Po verifikácii emailu máte k dispozícii vlastnú url k Vášmu profilu a 15 proposal kreditov. Tie sa používajú podobne ako "Connects" v službe UpWork.

Proposal kredity si môžete dokúpiť v cene 6.95 Eur za jeden.

Za každú odoslanú ponuku zaplatíte jedným kreditom. Na začiatku nového mesiaca budete mať opäť 15 kreditov.

Zoznam projektov nájdete pri [vyhľadávaní](#). Na zvolený projekt reagujete zaslaním ponuky.

Svoju odoslanú ponuku môžete zvýhodniť pred ostatnými zakúpením "featured proposal" v cene 6.95 Eur. Klient takto dostane samostatný email s Vašou ponukou a Vaša ponuka je zvýraznená v zozname prijatých ponúk na stránke portálu.

Pri zasielaní ponúk vidíte, kto z konkurenčných záujemcov ponuku zaslal, ale nevidíte jej obsah.

Pri popise ponúkaného projektu máte možnosť položiť doplňujúce otázky ešte pred odoslaním ponuky. Služí na to tzv. "Clarification Board" a zaslané otázky vidia všetci.

Projekty sú zo všetkých súdkov. No nájdú sa tu zaujímavé technické kusy.

Ponuky pribúdajú v kadencii cca 220 denne.

Ak sa chcete zaregistrovať, opäť môžete využiť [moju pozvánku](#). V prípade že ju využijete a zaregistrujete sa, získam 30,- € kredit. Tieto získané peniaze sa nedajú previesť do banky, sú určené na preinvestovanie na portáli peopleperhour.com.

fiverr

[Fiverr International Ltd.](#)

Provízia portálu: max. 20%.

S registráciou a aktiváciou účtu nerobia žiadne teátre.

Opäť si vytvoríte a vyplníte profil.

Fiverr sa podobá na jaspravim.sk kde vytvárate inzeráty a čakáte kto sa "chytí". Tuto sa inzerát volá "Gig".

Hodnota jedného Gig je v násobkoch 5,- USD.

Gigs majú možnosti v podobe príplatkov za rozšírenie služby. Tak môžete ponúknuť určitú prácu a zvolené rozšírenie môže byť napríklad skrátenie dodacej doby.

Podobne ako na jaspravim.sk je táto služba vhodnejšia na predaj jasne definovaných produktov, alebo služieb.

Na stránke štatistiky Vašich Gigs, môžete vidieť záujem o ten Váš. Počet videní, počet kliknutí a pod.

V ponuke sa nájdú Gigs aj z našej oblasti.

guru

[guru.com](#)

Provízia portálu: max. 9%.

V základnom pláne máte možnosť poslať 10 ponúk. Za príplatok 8.95 USD mesačne, sa počet zvýši na 600 ponúk za rok (50 mesačne).

Registrácia a tvorba profilu je bez problémov.

Na guru.com ponúkate služby (services). Vytvorenie služby je viac než jednoduché. Stačí vyplniť názov, popis, skúsenosti, hodinovú sadzbu a očakávaný minimálny rozpočet a zaradiť ju do príslušnej kategórie.

Samozrejme nezabudnite si vytvoriť aj portfólio - výkladnú skrinku Vašich úspechov, a pripojiť bankový účet, alebo paypal účet.

Zoznam ponúkaných projektov je na [tejto adrese](#), kde si stačí vybrať a zaslať ponuku.

Špecifikom tohto portálu je funkcia "Team", kde zrejme vytvoríte skupinu pracovníkov a spolupracujete na projekte. Pozvánky do teamu môžete zasielať aj neregistrovaným na guru.com. No bližšie som túto vlastnosť neskúmal.

Dajú sa tu nájsť projekty z oblasti elektroniky, aj keď viac je ostatných.

Ponuky pribúdajú v kadencii cca 140 denne.

**Uvedené provízie portálov, sú východzie po registrácii a môžu sa meniť vzhľadom na získané obraty. Závisí to od podmienok každého portálu.*

Daňové informácie, alebo pozor na berňák!

V prípade, že ste riadne zamestnaný a pomocou vyššie uvedených portálov si chcete privyrobiť, tak počítajte s faktom, že príjmy z príležitostných činností do výšky 500,- Eur za kalendárny rok sa nezdaňujú. Pokiaľ pri zárobkoch prekročíte túto sumu, príjem zaúčtujete do daňového priznania. Pracovné portály Vám vystavia daňový doklad na sumu, ktorú Vám zaslali na účet/kartu/paypal. Tento len priložíte k daňovému priznaniu.

Živnostníci a eseročky určite vedia ako s dokladmi naložiť.

**Nie som účtovník tak by bolo fajn, ak by sa niekto kto tomu rozumie vyjadril prípadne doplnil.*

Na záver

Ak daný systém zárobku už poznáte a neuviedol som Váš obľúbený zárobkový portál (venujúci sa aj projektom z oblasti elektronickej) - napíšte. Vzor ste videli. Rád doplním.

Pre tých čo tento systém nepoznali - predpokladám, že už viete ako sa vrhnúť do sveta veľkého biznisu.

Tak nestrácajte čas čítaním hlúpostí a spravte niečo pre získanie svojho prvého miliónu.